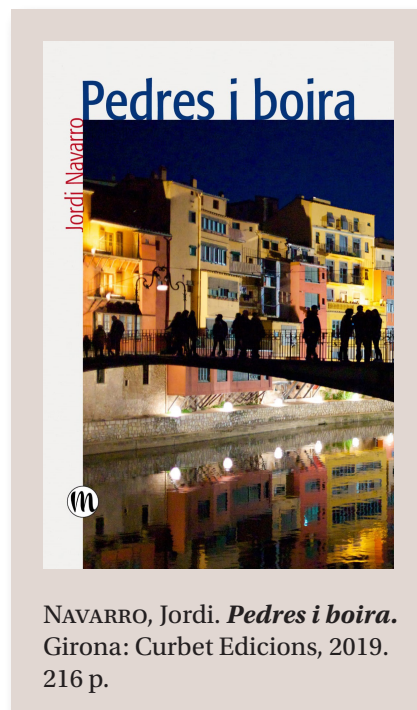

Un passeig per l'amor i la mort

Text > JORDI ARBONÈS, NIF

En el llibre de Jordi Navarro *Pedres i boira* (Curbet Edicions, 2019), l'autor, llicenciat en geografia, fa un recorregut pel Barri Vell de Girona. Es pot definir el text com una crònica novel·lada que destil·la amor i respecte pel barri. Un barri on ha viscut de petit i d'adolescent, un espai centrat a la pujada de Sant Feliu, els carrers del Pou Rodó, de la Barca i de Galligants. Amb un estil concís i entenedor, desencadena un seguit de personatges que, a l'inici, remetent a una època fosca i plena de mancances. El relleix de la postguerra. Pren detalls viscuts i converses esgarriades que expliquen la vida senzilla i bàsicament pobra d'una gent que feia la viuviu per dur un plat a taula. Fa una tria agradable per al lector encara que, de vegades, expliqui fets tristos i durs. Sorpren perquè, a partir d'un moment, el lector s'adona que Navarro ha construït un *colmado* literari ple a vessar d'anècdotes i de personatges entranyables, esperpèntics, revolucionaris, tendres i també cruels. Plana a plana s'acosta —amb el davantal posat— a un prestatge diferent per escollir un producte nou que mostra al client amb orgull i el tremp d'un narrador o cronista, però també des d'un punt de vista històric i social. El llibre arrenca als anys setanta del segle passat, quan la vida dels gironins encara estava fortament estanca i l'olor d'arengada hi era habitual. Llavors, a banda de treballar en alguna

fàbrica, la ciutat oferia poques possibilitats d'ascensió social. L'autor comença en un *colmado* de fa més de quaranta anys i acaba en l'actualitat: una botiga de records que, com el *colmado*, també és plena fins al capdamunt de productes i andròmines. Entremig passa per èpoques de molts canvis locals i globals, que explica sense deixar-se endur per la nostàlgia. En el seu *Amarcord* observa fotos de la memòria sentimental (més d'una, estrictament felliniana) i també segueix el recorregut de la vida política i de revolta que, en moments diferents, han viscut els carrers de la petita ciutat. L'abans i l'ara i tot allò que ha donat forma al que avui és el Barri Vell. L'aparició de la lliscadissa medusa que immobilitza amb el monocultiu turístic. L'escriptor esbossa la vida dels veïns ocults, de la gent anònima que forma part de la quotidianitat. Detalla un desplegable d'actituds antigues i modernes que, d'alguna manera, han incidit en les èpoques més tèrboles del barri i, també, en les més especulatives i luxoses. El Barri Vell és un territori en constant transformació del qual Jordi Navarro, que és un veí seu, ens serveix una safata plena de sucosos tastos gràcies a les seves apreciacions i vivències. El llibre explica la joventut i, sobretot, completa la memòria dels que han viscut a Girona. I, és clar, la dels que s'interessen per la delicadesa de particularitats i fets que basteixen el Barri Vell.

NAVARRO, Jordi. *Pedres i boira*. Girona: Curbet Edicions, 2019. 216 p.

L'escriptor esbossa la vida dels veïns ocults, de la gent anònima que forma part de la quotidianitat

Ordre i subversió al circ de la vida

Text > JOSEP PASTELLS

L'univers literari de Damià Bardera, tan inquietant i corprenedor, tan especial i retorçat, resumit en una antologia de 154 pàgines. Quaranta textos, sis d'inèdits i trenta-quatre que ja havien aparegut a cinc llibres editats per El Cep i la Nansa entre 2011 i 2016 (*Fauna animal*, *Els homes del sac*, *Els nens del sac*, *Contes de propina* i *Nens de llet*), oferts per Empúries al lector com un tast dels prop de cinc-cents relats publicats fins ara per un dels autors més agosarats i transgressors de les noves

lletres catalanes. Descartat l'intent de resumir en tan poc espai el joc de correspondències i de calculats cops d'efecte que Bardera, nascut el 1982 a Viladamat, estableix a *Un circ al pati de casa*, és indispensable destacar la potència metafòrica d'un títol que alhora esdevé síntesi, i més encara si es dediquen uns segons a observar la imatge de portada dissenyada per Niarki. Tot plegat adquireix un aire sinistre amarat d'innocència, ben coherent amb la força i la varietat d'uns contes que, en

la majoria dels casos, tenen en comú la precisió, l'enginy i el desig de mostrar sense cap mena de concessions la cara salvatge de la vida.

«Fa l'efecte que els esbudellaments de Bardera floten sobre una mar de tendresa», observa Toni Sala al pròleg de l'obra, com per advertir dels contrastos que, insolents, nodreixen uns relats i microrelats concebuts amb el clar objectiu de desbaratar qualsevol intent de creure en l'existència de paradisos perduts. El circ de Bardera és